

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund for lovforslaget

Lovforslaget er et led i regeringens arbejde for ligestilling i det nye årtusinde, hvor arbejdet skal tage afsæt i nye værdier og temaer, forankret i en ny organisering. I sin oprindelse var ligestillingsarbejdet koncentreret om at sikre kvinders rettigheder, men det nye og moderne ligestillingsarbejde skal omhandle både kvinders og mænds rettigheder og muligheder, herunder lige indflydelse på det demokratiske velfærdssamfunds videre udvikling.

Det nye ligestillingsarbejde skal tage udgangspunkt i mangfoldighed og hensynet til den enkelte kvindes og mands behov og forudsætninger. Det er ikke tanken, at alle skal behandles ens, men at ligestillingsarbejdet med afsæt i kvinders og mænds lige værd skal fremme lige indflydelse og lige vilkår og muligheder for begge køn. Der vil derfor kunne være behov for i givet fald at iværksætte særlige foranstaltninger for at forebygge eller opveje forskelsbehandling p.g.a. køn.

Det må erkendes – og det ses også af statistikken, at der fortsat eksisterer uligestilling i Danmark, og at det derfor er nødvendigt at fortsætte arbejdet med ligestillingsspørgsmål, så kvinder, mænd og børn kan få et godt liv. Det er hensigtsmæssigt, at der udarbejdes relevant statistik – ikke fordi der skal arbejdes ud fra millimeterretfærdighed, men statistik kan kaste lys over eventuelle uligheder. Der vil herved også kunne tilvejebringes større viden om ligestillingsspørgsmål, og Folketinget har i vedtagelse V 87 netop peget på dette forhold, jf. nedenfor.

Det vil også være nødvendigt at tage nye redskaber i brug. Ligestillingsarbejdet er en fortløbende proces, og et vigtigt arbejdsredskab, som lovforslaget indfører, er anvendelsen af mainstreaming-princippet, som alle offentlige myndigheder ifølge lovforslaget forpligtes til. Princippet kan imidlertid ikke anvendes alene, men bør suppleres med særlige foranstaltninger som nævnt ovenfor.

Lovforslaget med en ny organisering af ligestillingsarbejdet skal også ses på baggrund af, at den gæl-

dende organisation og arbejdsgrundlaget for Ligestillingsrådet stort set har været uændret siden 1978, hvor rådet blev lovfæstet. Der har således i de senere år været rejst kritik af organiseringen, der er blevet betegnet som forældet og utidssvarende, og der var den 8. december 1995 en debat i Folketinget om, hvorvidt der burde etableres et ligestillingsombud. Dette var der ikke flertal for, men regeringen nedsatte på den baggrund og som opfølgning på Verdenskvindekonferencen i Beijing i september 1995 Udvalget vedrørende det fremtidige ligestillingsarbejde den 1. april 1996.

Udvalget fik til opgave at overveje ændringer i organiseringen af ligestillingsarbejdet set i lyset af, hvilke opgaver, herunder også internationale opgaver, der burde prioriteres i det fremtidige ligestillingsarbejde. Udvalget afgav "Betænkning nr. 1370 om det fremtidige ligestillingsarbejde og dets organisering" (herefter benævnt bet. 1370) til statsministeren i januar 1999. Betænkningen indeholdt forslag til en ny organisering af ligestillingsarbejdet samt til temaer for det fremtidige ligestillingsarbejde. Betænkningen blev sendt til høring i ministerierne, kvinde- og mandeorganisationer, offentlige og private arbejdsmarkedsorganisationer mv., og der blev i høringssvarene udtrykt overvejende tilslutning til forslaget om omorganisering af ligestillingsarbejdet og til temaerne for arbejdet.

Betænkningen dannede baggrund for en forespørgselsdebat i Folketinget den 12. maj 1999 (F48), og i forbindelse med debatten vedtog Folketinget følgende den 18. maj 1999 (V87):

"Folketinget tager regeringens redegørelse om initiativer på baggrund af betænkningen fra "Udvalget vedrørende det fremtidige ligestillingsarbejde" til efterretning og opfordrer regeringen til

- at forbedre den offentlige forvaltnings evne til at gennemføre mainstreaming-princippet,
- at arbejde for lige løn og pensionsforhold,
- at arbejde for ligelig kønsmæssig deltagelse i beslutningsprocesserne i samfundet,
- at understøtte bestræbelserne for bedre sammenhæng mellem arbejds- og familieliv,